

Doušnici su za mene oduvek bili najgori ljudi. Beskičmenjaci koji su se krili u senkama i iza snishodljivih osmeha. Nikad dovoljno uspravni i hrabri da ti se suprostave, da jasno kažu svoj stav, da se bore za svoje mišljenje i ideje. Neprijatelja si mogao da mrziš, ali si morao da ceniš njegovu hrabrost. Bilo je čak nečeg dostojanstvenog u našem sukobu sa policijom i Miloševićem. Ali ovi bednici su najgori ljudski talog, zbir svih gena kod kojih je evolucija „zakazala”.

Začudo, valjda za razliku od svih beogradskih taksista, ovaj je čutao kao zaliven (možda mu nismo delovali dovoljno ozbiljni za priču ili nismo nekim čudom u njegovoj glavi ličili na otporaše), provezao nas je uskim ulicama Starog grada, pa preko Brankovog mosta do hotela „Jugoslavija”. Izašli smo malo dalje od glavnog ulaza, a Igor je otišao da pokupi rezervisani auto. Možda bi bilo malo sumnjivo i sigurno prilično čudno da smo ušli sva četvorica. Mata, Klinac i ja ostali smo napolju. Laki vetar duvao je sa Dunava i sa sobom nosio miris ravnicaških, tromih, velikih reka. Miris mog detinjstva.

Pored nas se zaustavio crveni jugo i svirnuo nam. Igor je promolio glavu posle celog minuta, koliko je trajalo spuštanje prozora na vratima suvozača, i kroz smeh nam dobacio:

– Upadajte, vreme je da krenemo.

Ubacili smo stvari, seli u malenog jugića i krenuli po Marovića.

– Znaš, Igore, kad uzimaš auto od rentakara, onda ga biraš prema potrebama i destinaciji na koju ideš. Na primer, ako ti treba auto za svadbu, iznajmiš BMW, ako neko hoće u svom selu da pokaže kako je uspeo u inostranstvu, iznajmi mercedes. Ali kad ideš u Bosnu, onda moraš, ali moraš, da iznajmiš golfa dvicu, kontaš ba! – rekoh mu.

Mata se smejavao kao lud, Klinac nije ukapirao foru. Dan je počeo divno, pomislih. Bio sam sjajno raspoložen, kao i ostali u kolima. Na kratko ćemo se maknuti iz Srbije, nekoliko dana bićemo daleko od policije i Slobinih provokatora. Zaista, ko god da je to prvi primetio, stvarno nam je malo potrebno da budemo srečni.

Marović nas je čekao, po dogovoru i baš na vreme (za divno čudo), ispred Mašinskog fakulteta. Jedan pogled na njega dodatno nam je podigao raspoloženje. Mada je bio jun i bilo je toplo, svi smo bili obučeni, u najmanju ruku, prikladno. A Marović je stajao ispred nas u dubokim starkama, dokolenicama, najstarijim maslinastozelenim bermudama koje sam video u životu i u majici koju je zasigurno jutros prvu zgrabio sa hrpe čistih stvari. Gledao je unaokolo i uopšte nas nije primetio dok mu Igor nije zatrubio.

– Oooo – veselo nam je rekao smešeći se.

Ivan Marović imao je najzarazniji smeh od svih ljudi koje sam znao. Nije to bio samo onaj smeh koji sagovornika i slušaoca tera da se nasmeje, već se smejavao duboko, iskreno i bez zadrške. Bio je jedna od ikona Otpora i jedan od najharizmatičnijih likova koje sam ikada upoznao. Njemu je sve nekako pristajalo, čak i ovo u čemu je danas bio. Sve osim frizure, koja nikome nije bila jasna, kao ni to šta je dođavola pokušavao da uradi sa tom desetak santimetara dugom kosicom, koja se uvek postavljala u poziciju koja nikako ne bi mogla da se nazove frizurom.

Ušao je u kola, držeći u ruci kesu u kojoj su mu bile rezervne stvari (nije imao čak ni malu torbu kao mi ostali), spustio ju je između nogu i posle pozdravljanja sa svima, izvadio spravicu za motanje duvana, onaj flis papir i tek kupljeni duvan sa obližnjeg kioska, te počeo da savija cigaretu. Gledao sam ga zabezknuto.

– Drugari – rekoh – da vam predočim situaciju. Petorica otporaša, zaustavljena na graničnom prelazu prema Bosni, u iznajmljenom jugu, a kod jednog od njih pronađena je i sprava za motanje marihuane! Pa izaći ćemo u *Drugom dnevniku* RTS-a odmah posle najnovijih izveštaja o profesionalnim ubicama Gagiću i Lazendiću!

Negde u tom trenutku, naše dobro raspoloženje dostiglo je vrhunac. Malo zbog moje šale, ponajviše zbog prisutnosti Ivana Marovića u kolima. Spustili smo se niz Kneza Miloša, pa na Gazelu. Plan puta vodio nas je auto-putem pored Sremske Mitrovice, pa na poslednjem isključenju dalje na Sremsku Raču, zatim preko Bijeljine prema Banjaluci. Možda to nije bio najkraći put, ali svi smo se složili da je najsigurniji i najjednostavniji.

Samo što smo izašli iz Beograda, Marović upita Igora:

– A zašto nisi iznajmio golfa dvojku?

Što smo dalje odmicali, bilo je sve manje automobila. A negde iza Sremske Mitrovice auto-put prema Zagrebu već je bio avetenjski prazan. Nisam mogao ni da zamislim kako je to izgledalo, nekada davno, u Jugoslaviji, kada je ovim putem išao najgušći saobraćaj. Ne samo domaći već i međunarodni. Gomile kamiona, autobusa, automobila, usputne benzinske stanice i restorani prepuni turista koji idu na more ili umornih turskih kamiondžija koji su se zaustavili da se odmore i nešto pojedu. Sva ta gužva bila je prostо nezamisliva sada u ovoj horor scenografiji i pustoši. Marović je dobacio kako je ovo idealno mesto da nas pokokaju, jer ovde ne bi imali nijednog svedoka.

Kada smo se isključili sa Auto-puta bratstva i jedinstva i vratili se na lokalne puteve, opet smo se obreli usred normalnog saobraćaja, a ispred Sremske Rače već smo se našli u gužvi. Kladili smo se da li će policajac na granici imati brkove i da li će biti debeo. Pola je glasalo da će imati brkove, a svi smo bili sigurni da će biti i debeo.

Naravno, najveći deo vremena pred Račom potrošili smo na priču da li će nas uhapsiti na granici ili ne. Ja sam bio siguran da neće, baš kao i Mata i Klinac. Igor je mislio da imamo pola-pola šanse da prođemo, a Marović je paranoisao da će nas sigurno privesti. Čak je imao i spremljen scenario i objašnjenje.

– Pazite, ja sam sigurno na spisku na svim izlazima iz zemlje, a verovatno i svi vi ostali, osim tebe, dete – govoreći je pogledao u Klinca – pa samim tim, u najmanju ruku, privešće mene. A kad već privedu mene, privešće i vas na proveru. Pa kad provale da ste i vi među najozloglašenijim otporašima, ne gine i vama 'aps. A ti, mali, ti se pravi lud i kaži da si nas ustupirao, pa će te sigurno pustiti. Evo, mi ćemo svi potvrditi da te ne poznajemo. Što je i istina.

Smehom koji su izazivale Marovićeve teorije prikrivali smo laganu nervozu koju je u nama budila ozbiljna misao: da li će nas stvarno privesti? Meni, a i ostalima, ovo je bio jedan od retkih, ako ne i jedini izlazak iz zemlje u poslednje vreme, a svakako prvi od ubistva Peroševića. Stanka i Gagića su sigurno stavili na listu za privođenje ukoliko se pojave na graničnom prelazu, ali nikako nismo mogli znati da li je još neko od nas na kompjuterskom spisku.

Stigli smo do samog prelaza. Izašao je debeli granični policajac bez brkova i odmah izazvao opšti smeh u kolima. Prilazeći kolima, primetio je petoricu, za njega verovatno balavaca, kako se cerekaju u kolima.

– Nešto smešno, momci? – upita nas glasom koji je trebalo da bude dubok i autoritativan.

I pre nego što se bilo ko od nas snašao i zaustio nešto da kaže, ludi Marović je kroz otvoren prozor, uz svoj beogradski mangupski osmeh, dobacio policajcu:

– Mi smi otporaši i idemo da se nađemo sa nekim stranim agentima u Banjaluci, pa se smejemo ko će da nas hapsi ti ili kolega?

Sledio sam se. Svi smo ostali bez reči zabezecknuti. Maroviću, zaboga...?! Sad smo ga ugasili, pomislih. Sad će da zovne tog kolegu, pa će početi da nas peglaju još dok nas budu izvlačili iz kola. Prokleti, Igore, kud iznajmi ovog juga, nema zadnjih vrata, pa možemo napolje samo preko ovih prednjih i ovog debelog u plavom. Nastao je trenutak tištine, a onda se policajac od srca zasmeja. Nisam video iz kola, ali bih mogao da se zakunem da se, smejući se, držao za svoj ogromni stomak.

– Ma idi bestraga, momčino, ne pamtim kad se ovoliko ismejah! ’Ajde tutanj.